

מסורת הש"ס

(א) [נ"ק סה: ע"ש סט: ב"מ ו. פ"ז סה. תורה ט. כט: ערכין ה' כג.] [נ"ל דמקן, (א) [נקמן קמא, (ד) [נ"ה ו. (ה) [נעלי לט, (ו) [נ"ל והתקן, (ז) [נ"ה ו. (ח) [נ"ה ו. קוין פ"ה מ"ה, (ט) ערכין כ:.

תורה אור השלם

1. והבניא והיה או חלם הקלום הווא יקום כי דבר קרה על יי אלהים המוציא אתכם מארץ מצרים והפך מבית עבדים לתהייה מן הדרך אשר צוה יי אלהים ללכת בה ובעת ה' עת מקרבך:

דברים יג ו. כי יקרא קן צפור לפקד בדרך בכל עץ או על הארץ אפרים או ביצים והאם רבצת על האפרים או על הביצים לא תחך והאם על הקנים: דברים כב ו. ואיש כי יקרב את ביתו קדש ליי והעריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר יעריך אתו הכהן בן יקום: ויקרא כו יד ו. קדור מזמור ליי הארץ ומלואה תבל וישבי בה: תהלים כד א. וחשב לו הכהן את מכסת הערך עד שנת היבל ונתן את הערך ביום ההוא קדש ליי: ויקרא כז כג

גליון הש"ס

נב' הא מקמי דשמייה. לעיל דף לט ע"א: רש"י ד"ה דמחבר הקרבה וכו' לחבאו לקורה. ע"י מעלה דף יט ע"א כנשי ד"ה עד שלא וע"י לעיל דף כג ע"ש מוס' ד"ה והביא:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

(א) רש"י ד"ה איחייב ליה וכו' שום מלוא מנייה. כאל דמחבר ואח"כ מה"ד דמחבר וכו':

מוסף רש"י

פטור מלשלה. דכיון דנעל את הציטס הוה ליה קן מוזמן (קטון קמא). נדר האומר הרי עלי עולה. ולאחר זמן הפרישה חייב באחריותה. נדרה האומר הרי זו ולא קבלה עלי (מניחה ח). ונפל הבית. קודם שחזקו בו גוצר (ערכין כ).

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין

בר קטלא הוא. ומהיכן נמלט: וזעזע רע. מזה על כל הפועל בחייו מיתה להציאן לנ"ד כדי לצער רשעים מירשאל: מי מייחייב.

אפילו כשהוא חולין: אלא דחזא קו צעלמא. במקום שאין קניו לו והציטס אינן שלו דהא כל מקום שהציטס שלו אפילו ע"י זכית

חצר המשתמרת לאלם שלא מדעמו חשיב ליה מוזמן כשהואל את הפרה

(ב"מ דף קב:). אלא דאגזינהו לאפרוחים. וזכה צהו ואקדשינהו

ומאחר לאפרוחין קדושים נפטרי מלשלה את האם: וסדר אהדרינהו.

וחזרה האם עליהן: פטור מלשלה. דהא כיון דזכה צהו מוזמן קרינא

צהו: איחייב ליה בשילוח. כשנמאן ומשום לאקדשה צהר הכי לא פקע

ליה שום מלוא מנייהו א. דתניא וכו' מוקדשים אין כסוי הדם נוהג צהן

כדלמרינן בפרק כסוי הדם (לעיל דף פג:). משום שחיטה שאינה ראויה

שטקורים צהנאה: שחטה ואחר כך הקדישה חייב לכסות. דמיוצא דחיל

עליה לא פקע: רב אמר. לתרוי' למתני: צמקדיש פירות שוכנו.

גולות שוכנו לצמח לעולת נדרה ואחר כך כשגדלו אותן פירות מרדו

ויאלו וקנו צמקס אחר דמעיקרא כי אקדשינהו ידידיה הוה וכל הקדש

עליהו והשמה דמלאן לאו מוזמן הוא ולי הוה חולין הוה מייחייב. והאי דנקט

פירות ולא אמר מקדיש שוכנו עזמו משום דיונים אינן ראויין אלא כשהן

קונים וכו' לא אמר למילמיה אלא צקדיש מוצח: דקא מוקים ליה אפילו

צקדיש צדק הציט. ואשמועינן צרותא דלע"ג דקדושת דמים צעלמא הוא

פטור מלשלה כדלמרינן טעמא שאתה מלואה להציאן ליד גוצר: לא פקעה

קדושתיהו. צמקדיש לא יאלו מכח הקדש: פקעה קדושתיהו. ומייחייב

בשילוח: לה' הארץ. אינן אצודין שצכל מקום שהם של הקדש הן: הא

מקמי דשמעיה מר' יוחנן רבו. הוה קיס ליה כיון דמדרה פקעה לה

קדושתה וצתר דשמעיה מרבי יוחנן דמריק ליה לה' הארץ ומלואה קבלה

ממנו ומשום הכי פטור צמקדיש ואצד: הא דלמר הרי עלי להציאן

וכשהפרישה אחר כך נגנבו ואצדו לע"ג דצי גוא דרממנא הוה לא קייס

נדר: נדר האומר הרי עלי עולה. ואח"כ הפריש צהמה ואמר הרי זו

לנדרי אס מתה חייב באחריותה הוואל ומעיקרא ארכבה אכתפיה:

דמחוסר הקרבה. דכי אמר עלי הכי קאמר עלי \* להציאן לעזרה אצל

צדק הציט גמרו צהפרישו ולי משום לא הציאן ליד גוצר הכל גוצרים

הן דלה' הארץ: וציס זה קרבן. לצדק הציט שאף הן נקראים קרבן

כענין שנאמר (צמדנר לא) ונקרב את קרבן ה' איש אשר מלא כלי זה

וקדושת דמים הם: שור זה עלי עולה. לע"ג דלמר זה כיון דקאמר עלי עלי להציאן קאמר וכן צצית לצדק הציט למוכרו להציא דמיו ליד גוצר: אצל היכא דאויסנהו. כגון מעות

שאצדו צי גוא דרממנא אינתנהו ואס הוואל הגנב הוא מעל ועליו לשלמן להקדש: צערכין. האומר ערכי עלי והפריש ערכו: דלא מיסמר

ליה צלא עלי. דלא אפשר למימר הרי זה בלשון ערך דהא עדיין לא קבל חובת ערך עליו: דאי נימא ערכי. ולא עלי אמאן רמי האי נדר לשלומי: אס אמר ערך פלוני. ולא אמר עלי אמאן רמי: ועוד סינא. דמייב באחריותו: ונתן אס הערכך. צפודה שדה מקנה מן ההקדש

כתיב וחשב לו הכהן את מכסת הערכך עד שנת היובל ונתן את הערכך הו"ל למכתב ונתן אותו או ונתנו מה ת"ל הערכך ש"מ אערכין קמהדר: לפי שמנינו בהקדשות ומעשר שני שכן מסתללין על המעות. כשהפריש פדיון ואצד אינו חייב באחריותו דהא כתיב ויסף חמישית כסף ערכך עלי והיה לו (ויקרא טז) ולא כתיב ציה גמיה אלא משפרישו ואמר הרי זה מחולל על זה נקרא ערך להקדיש דמיו וילא לחולין ההקדש:

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין קלמ.

כיון דמרדו פקעה קדושתיהו. שמעינן מהכא דלחויס ומרגוליס של חולין שמרדו צצעליסה והלכו להן הוה הפקר והמחזיק צהן

זכה דהא הכא היינו טעמא כיון דמרדו הוה הפקר ויחייבין צשלות: דוקא מת ונפל דליתנהו. לאו דוקא נקט מת דהא שור אפילו

נגנב או נאצד נמי חייב באחריותו שהוא קדשי המזבח ולרבי יוחנן נפל נמי לאו דוקא:

לפי שמצינו בהקדשות ומעשר שני ב'. תימה צחאה

הקדש מיידי אי דלמר הרי זה מאי איריא דנקט לאחר שנתחללו אפילו

הקדש עזמו נגנב או נאצד אין חייב באחריותו אלא על כרחך דלמר עלי

אף על גב דצהקדש גופיה חייב באחריותו כיון שנתחלל אינו חייב

באחריות המעות ואס כן מה קאמר יכול אף זה כן היאך

דומה ערך להקדש שנתחלל: שסכוי

איחייב ליה בשילוח מקמי דאקדשה דתניא ר' יוחנן בן יוסף אומר הקדיש

חיה ואח"כ שחטה פטור מלכסות שחטה ואח"כ הקדישה חייב לכסות

שכבר נתחייב בכסוי קודם שיבא לידי הקדש רב אמר במקדיש פירות

שובכו ומרדו ושמואל אמר במקדיש תרגולתו לבדק הבית בשלמא

שמואל לא אמר כרב דקא מוקים לה בקדשי בדק הבית אלא רב מאי

טעמא לא אמר כשמואל אמר לך רב דוקא קפטרי משילוח כגון פירות

שובכו דקדשי מוצח נינהו דכיון דקדשי קדושת תגוף לא פקעה קדושתיהו

מנייהו אבל במקדיש תרגולתו לבדק הבית דלאו קדשי מוצח דקדושת

דמים בעלמא הוא כיון דמרדה פקעה קדושתיהו וחייבת בשילוח ושמואל

אמר כל היכא דאיתיה בבי גוא דרחמנא איתא דכתיב לה' הארץ ומלואה

וכן אמר ר' יוחנן במקדיש תרגולתו לבדק הבית ומרדה אמר ליה רבי

שמעון בן לקיש שמרדה פקעה ליה קדושתה אמר ליה בבי גוא

דרחמנא איתא דכתיב לה' הארץ ומלואה ורמי דר' יוחנן אדר' יוחנן ורמי

דר' שמעון בן לקיש אדר"ש בן לקיש \* האומר מנה זה לבדק הבית ונגנבו

או נאצדו רבי יוחנן אמר חייב באחריותו עד שיבואו לידי גוצר וריש לקיש

אמר כל היכא דאיתיה בבי גוא דרחמנא איתיה דכתיב לה' הארץ ומלואה

קשיא דריש לקיש אדריש לקיש קשיא דר' יוחנן אדר' יוחנן דריש לקיש

אדריש לקיש לא קשיא \* הא מקמי דשמעיה מר' יוחנן רביה הא לבתר

דשמעיה מר' יוחנן רביה אלא דר' יוחנן אדר' יוחנן קשיא דר' יוחנן אדר'

יוחנן נמי לא קשיא הא דאמר עלי הא דאמר הרי זו מכלל דר"ש בן לקיש

אע"ג דאמר עלי לא מחייב \* והתניא \* איזוהו נדר ואיזו היא נדרה נדר

האומר הרי עלי עולה נדרה האומר הרי זו עולה יומה בין נדר לנדרה נדר

מתה או נגנבה או שאבדה חייב באחריותה נדרה מתה או נגנבה או

שאבדה אינו חייב באחריותה אמר לך ריש לקיש הני מילי קדשי מוצח

דמחוסר הקרבה אבל קדשי בדק הבית דלאו מחוסר הקרבה אע"ג דאמר

עלי לא מחייב \* והתנן האומר שור זה עולה בית זה קרבן מת השור

נפל הבית אינו חייב באחריותו שור זה עלי עולה בית זה עלי קרבן מת

השור ונפל הבית חייב לשלם ה"מ היכא דמת השור ונפל הבית חייב לשלם

דליתנהו אבל היכא דאיתנהו כל היכא דאיתיה בבי גוא דרחמנא איתיה

דכתיב לה' הארץ ומלואה אמר רב המנונא הכל מודים בערכין אע"ג

דאמר עלי לא מחייב מאי טעמא דלא מיתמר ליה בלא עלי היכי לימא לימא

ערכי אמאן לימא ערך פלוני אמאן מתקיף לה רבא לימא הריני בערכי

הריני בערך פלוני ועוד תניא רבי נתן אומר \* ונתן את הערכך ביום

ההוא קדש לה' מה תלמוד לומר לפי שמצינו בהקדשות ומעשרות

שמתחללין על מעות שבחולין נגנבו או שאבדו אינן חייבין באחריותן

יכול

עין משפט  
נר מצוה

א א מ"י פ"ו מהלכות ערכין ה' כג:  
ב ב מ"י פ"ג מהל' שחיטה הלכה ז סמג  
עין סה טו"ע י"ד סי' רל"ב סעיף ה:  
ג ג מ"י פ"ד שם הל' ג:  
ד ד מ"י פ"ד מהל' מעשה קרנות הל' ד:  
ה ה מ"י שם הלכה ה:  
ו ו מ"י שם הלכה ו  
וע"ש בדלמנר דמי זה עלי:

שיטה מקובצת

אל דאיתמור מנה זה לבדק הבית. נ"ב ע"י תוס' ערכין דף כ ע"ב: